

NORRTÄLJE
KOMMUN

Behovsutredning 2023-2025

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen

POSTADRESS

Box 803, 761 28 Norrtälje
Samhällsbyggnadskontoret

BESÖKSADRESS

Estunavägen 14

KONTAKT

0176-710 00
kontaktcenter@norrtaelje.se
www.norrtaelje.se

Innehållsförteckning

Inledning	2
Syfte	2
Vad säger lagen?	2
Kopplingar till andra styrdokument	2
Tillsynsområden enligt miljöbalken	3
Genomförande av behovsbedömning	3
Metod	3
Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun	4
Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser	4
Resultat och diskussion	5
Tillsynsbehovet 2023-2025	5
Prioritering utifrån behov och resurser	6
Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2023-2025	7

Inledning

Syfte

Behovsutredningens syfte är att ta fram ett underlag som ska användas för att planera tillsynen så att tid och resurser används där riskerna bedöms vara störst och på de områden där man får störst effekt av tillsynen. Detta ska ske genom omvärldsbevakning och bedömning av miljörisker hos företag och verksamheter i kommunen.

Syftet med behovsutredningen är även att redovisa och åskådliggöra det totala resursbehovet för nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken, och övriga relaterade lagar, för de kommande tre åren.

Denna visualisering visar på hur stor del av verksamheten som kan avgiftsfinansieras. Resultatet blir verksamhetens behov i antal timmar som jämförs med de resurser som finns tillgängliga. Med stöd av de siffrorna så görs en prioritering och behovsutredningen ligger därmed till grund för kommande verksamhetsplanering. Behovsutredningen ska göra det lättare att bedöma vilka personalresurser som krävs för att fullgöra kommunens tillsynsansvar samt att leda till en mer effektiv och ändamålsenlig verksamhet och tillsyn.

Behovsutredningen utgår ifrån fyra centrala begrepp:

- *Omvärldsbevakning*: Innebär det arbete kommunen gör för att inkludera nationella uppdrag och mål i tillsynen
- *Totalt behov*: Det behov som myndigheten har identifierat som tillsynens huvudinriktning efter sammanställning av statens krav och kommunens lokala analys.
- *Resursavgränsning*: Avdelningens tillgängliga resurser
- *Tillsynsfrekvens*: Myndighetens bedömning av hur ofta tillsyn ska ske.

Vad säger lagen?

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska kommunen utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen avser tre år och ska ses över vid behov och minst en gång varje år. Kommunen ska också ha ett register över alla tillsynsobjekt som har återkommande tillsyn och resurserna ska anpassas efter tillsynsbehovet.

Kopplingar till andra styrdokument

Behovsutredningen har tagits fram i linje med följande övriga styrdokument:

- Tillsynsplan för miljö- och hälsoskyddsavdelningen 2023-2025
- Handlingsplan förorenade områden för Norrtälje kommun
- VA-plan för Norrtälje kommun 2020
- Mål och budget för Bygg- och miljönämnden 2023-2025
- Vattenplan för Norrtälje kommun

Tillsynsområden enligt miljöbalken

Nämndens tillsynsansvar enligt miljöbalken och annan relaterad lagstiftning är indelat i fem huvudsakliga verksamhetsområden:

- Miljöskydd (tillsyn av miljöfarliga verksamheter),
- Hälsoskydd (tillsyn hälsoskyddsverksamheter, inklusive strålskyddslagen)
- Enskilt avlopp (i första hand inventering och tillsyn av små avlopp)
- Områdesskydd (tillsyn av strandskydd)
- Samhällsbyggnad (detaljplaner och program)

Behovsutredningen utgår från Sveriges kommuner och regioner (SKR:s) modell för behovsutredningar. Tillsynsbehovet har delats upp i tre olika delar som tillsammans redovisar behovet:

- *Planerad tillsyn:* Avser den tillsyn som ska bedrivas återkommande på alla verksamheter som betalar årlig administrativ avgift, det vill säga anmälningspliktiga C-verksamheter samt ett fåtal icke anmälningspliktiga U-verksamheter. Utöver dessa planeras även tillsyn på verksamheter som inte betalar årlig administrativ avgift, t ex mindre U-verksamheter samt inventering av enskilda avlopp.
- *Händelsestyrd tillsyn:* Prövning av anmälnings-, tillstånds- och dispensärenden samt befogade klagomål. Det vill säga alla inkomna ärenden som finansieras av taxan.
- *Skattefinansierad tillsyn:* Handläggning av ärenden där ingen avgift kan tas ut, t ex remisser, obefogade klagomål samt övrigt arbete såsom intern och extern samverkan, kvalitetsarbete, rådgivning och restid.

Genomförande av behovsutredning

Metod

Utredningen bygger på miljö- och hälsoskyddsavdelningens befintliga tillsynsregister med samtliga tillsynsobjekt samt utdrag ur ärendehanteringssystemen.

Den tid som har redovisats för den planerade tillsynen omfattar de objekt som betalar årlig administrativ avgift samt övriga verksamheter som behöver tillsyn.

När det gäller den händelsestyrda tillsynen har utredningen tagit upp och skattat tidsåtgången av alla typer av inkommande ärenden.

Den tid som i utredningen har redovisats för de olika ärendetyperna, se bilaga 1, utgår dels från schablontid enligt taxan för vissa ärendetyper, till exempel avloppsansökningar, dels från den nedlagda tid som har registrerats i ärendehanteringssystemet på varje enskilt ärende, det gäller bland annat anmälningsärenden som timdebiteras och klagomålsärenden. Utöver detta har tid uppskattats utifrån handläggarnas erfarenheter av hur mycket tid olika ärendetyper tar i anspråk.

Kommunens skattefinansierade tillsyn är uträknad på samma sätt som den händelsestyrda tillsynen med undantag av att inga schablonärenden finns i denna kategori. Den tid som har lagts ner på resor baseras på tidigare utdrag från de digitala körjournalerna.

Lokala förutsättningar och utmaningar i Norrtälje kommun

Norrtälje kommun har ca 30 000 enskilda avlopp varav många inte uppfyller dagens krav på rening. Tillsynsbehovet av enskilda avlopp bedöms vara mycket stort och åtgärdstakten behöver ökas för att minska risken för påverkan på enskilda vattentäkter och för att minska närsaltsbelastningen på recipienterna. Enligt Havs- och vattenmyndigheten behöver åtgärdstakten vara 5% vilket i Norrtälje kommun skulle innebära 1 500 avloppsanläggningar per år.

I kommunen finns totalt 194 st vattenförekomster, både sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten, som omfattas av miljö kvalitetsnormer för vatten. Av dessa riskerar ett flertal ytvatten att inte uppnå god ekologisk status på grund av övergödning. Enligt åtgärdsprogrammet för vatten som har fastställts av Vattenmyndigheterna ska kommunerna säkerställa att läckage av näringsämnen från enskilda avlopp minskar. Därför är behovet av inventering och tillsyn av enskilda avlopp i Norrtälje kommun mycket stort och mycket tid behöver avsättas för att driva återkommande inventeringsprojekt. Norrtälje kommun har även ett stort antal lantbruksverksamheter där behovet av tillsyn på gödselhantering är stort för att uppfylla kravet i åtgärdsprogrammet om att minska läckage av näringsämnen.

Åtgärdandet av sämre fungerande enskilda avlopp och tillsyn på gödselhantering är även kopplade till de nationella miljömålen *Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Grundvatten av god kvalitet* samt *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

I Norrtälje kommun finns drygt 800 identifierade områden med misstänkta eller konstaterade markföroreningar, så kallade MIFO-områden. MIFO är en förkortning för Metodik för Inventering av Förorenade Områden. Ett stort arbete behöver läggas ned på att inventera och riskklassa objekt samt att göra ansvarsutredningar för att arbetet ska kunna leda fram till en åtgärd. För att uppnå det nationella miljömålet *Giftfri miljö* ska förorenade områden med mycket stor risk eller stor risk för människors hälsa eller miljön åtgärdas senast 2050.

Annat som tar mycket tid är till exempel de bilresor som krävs för att kunna utföra tillsyn och besiktningar, kommunen är mycket stor till ytan vilket gör att den totala restiden på ett år blir hög. En hel del tid behöver också läggas på introduktion av nyanställda.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningens resurser

En heltidstjänst motsvarar 2 024 timmar per år. För att få fram den tid som varje handläggare kan lägga på tillsyn och provning räknar man bort följande poster:

- Semester 200-240 timmar/år
- Korttids sjukfrånvaro (ca 70 tim), tjänstledighet, VAB (ca 25 timmar i genomsnitt)
- Kontorsgemensam tid ca 400 tim/år (Arbetsplatsträffar, avdelningsmöten, gemensamma aktiviteter, utbildningar, planeringsdag, löne- och utvecklingsamtal mm)
- Privat tid ca 200 tim/år (egen planering, övrig tid, e-post, ej ärenderelaterat).

Detta innebär att det finns 1 100 timmar per heltidstjänst och år att fördela på ärendehantering och övrigt arbete. Övrigt arbete är sådant arbete som behövs för att handläggningen ska kunna genomföras på ett effektivt sätt, t.ex. samverkan, interna ärendemöten, kvalitetsarbete och annat administrativt arbete.

Resultat och diskussion

Tillsynsbehovet 2023-2025

Bygg- och miljönämndens samlade tillsynsansvar inom miljöbalken och annan relaterad lagstiftning resulterar i ett behov av 96 017 timmar under de kommande tre åren.

Tillsynsansvaret avser cirka 432 st objekt med årlig administrativ avgift (miljöfarliga verksamheter och hälsoskyddsverksamheter), ca 30 000 st enskilda avlopp och utöver detta tillkommer tillsyn på verksamheter utan årlig administrativ avgift och förorenade områden. Resursbehovet har förändrats från föregående behovsutredning avseende följande arbetsuppgifter:

- Resursbehovet totalt sett har minskat på grund av en prognosticerad lägre ärendeingång av ärenden rörande enskilt avlopp och förhandsbesked till följd av försämrat konjunkturläge. Antalet ärenden gällande enskilt avlopp under 2022 har minskat med cirka 20 %.
- Antalet ärenden gällande installation av värmepump under 2022 har ökat med cirka 40 %.
- Tillkommande ärendetyper och därmed ökat resursbehov med anledning av införande av anmälnings- och tillståndsplikt för borring av enskild dricksvattentäkt inom vissa områden.
- Resursbehovet gällande förvaltningsövergripande samverkan har minskat från föregående behovsutredning på grund av planerat minskat deltagande.
- En skattefinansierad tjänst har tilldelats avdelningen inför 2023 för att arbeta med förorenad mark enligt framtagna handlingsplan.

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har med 26 årsarbetskrafter resurser motsvarande 28 600 timmar per år. Behovsutredningen visar att det finns ett totalt behov på 31 488,5 timmar för verksamhetsåret 2023, vilket ger ett underskott på 2 888,5 timmar i resurser.

	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
<i>Planerad tillsyn</i>	2106	2106	2106
<i>Händelsestyrd tillsyn</i>	12868,5	12868,5	12868,5
<i>Skattefinansierad tillsyn</i>	16514	16314	16314
Totalt behov:	31488,5	31288,5	31288,5
Totala resurser:	28600	28600	28600
Differens:	-2888,6	-2688,5	-2688,5

Tabell 1: Samlat tillsynsbehov och resurser för verksamheten under perioden 2023-2025.

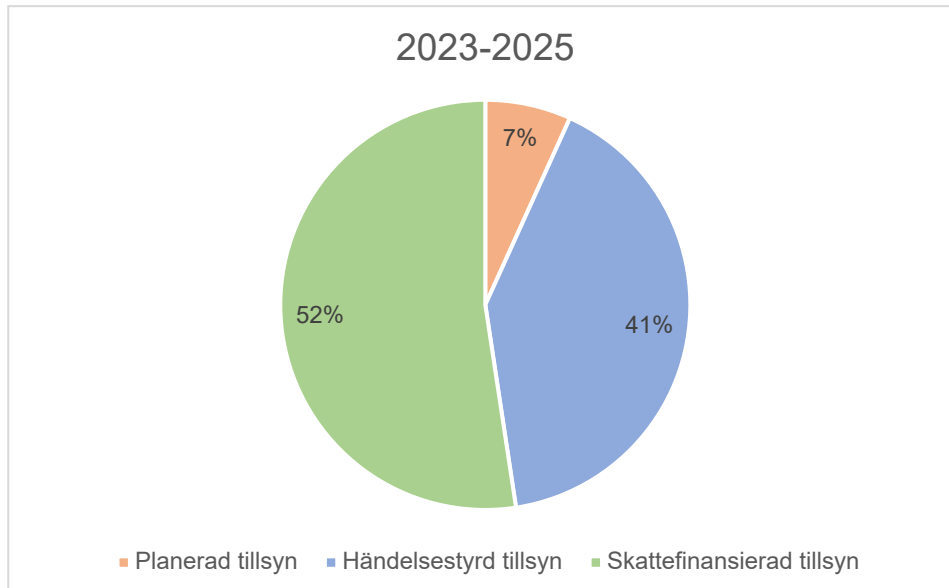

Diagram 1: Fördelningen av antalet timmar inom respektive tillsynsbehov under perioden 2023-2025.

Prioritering utifrån behov och resurser

Som behovsutredningen visar finns det en differens mellan verksamhetens behov och tillgängliga resurser, i form av ett underskott i resurser på 2 888,5 timmar. Ett underskott i resurser innebär att den tillgängliga tiden är för liten för att alla arbetsuppgifter ska hinna genomföras. Detta innebär att antingen behöver någon del av tillsynen bortprioriteras eller så behöver de tillgängliga resurserna ökas med ytterligare tjänster.

När det gäller nedprioritering så kan detta inte göras inom alla tre tillsynsgrupper. Den planerade tillsynen och den händelsestyrda tillsynen är den del av verksamheten som nämnden är skyldig att bedriva tillsyn på och bör därför inte prioriteras ned. Det finns dock vissa delar inom den skattefinansierade tillsynen som kan minskas ner, till exempel kvalitetsarbete, interna uppdrag och samverkansprojekt. För att verksamheten ska fungera kan dock inte obefogade klagomål, remisser, registrering och service som också ligger under skattefinansierad tillsyn prioriteras bort.

Inventering, åtgärdsbedömning och åtgärder av förorenade områden ingår i den skattefinansierade tillsynen och är något som länge har nedprioriterats. Behovet av resurser för detta har beräknats att uppgå till ca 4 258 timmar, vilket motsvarar 3,9 heltidstjänster. En skattefinansierad tjänst har tilldelats avdelningen inför 2023 för att arbeta med förorenad mark enligt framtagna handlingsplan. Detta innebär att arbetet inom området inte helt behöver nedprioriteras under kommande period men med nuvarande resurser är det svårt att uppfylla hela behovet kopplat till arbetet med förorenade områden. Delar av arbetet kommer därför att fortsättningsvis behöva nedprioriteras.

Bilaga 1: Tidsåtgång per ärendetyp 2023-2025

Aktiviteter	Antal ärenden		Uppskattad tid per ärende	Prognos antal ärenden 2023		Behov (antal timmar):	
	2021			2023		2024	2025
PLANERAD TILLSYN							
Planerad tillsyn miljöskydd	76	-	-	588	606	594	
Planerad tillsyn hälsoskydd	161	-	-	504	354	420	
Sprintar och projekt	-	-	-	1014	1146	1092	
HÄNDELSESTYRD TILLSYN							
Administrativt ärende - Årsärende	0	2	-	158	158	158	
Årsrapport Miljöfarlig verksamhet	55	1,5	-	82,5	82,5	82,5	
Befogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	21	13	-	273	273	273	
Befogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	22	20	-	440	440	440	
Anmälan av hälsoskyddsverksamhet	15	4	-	60	60	60	
Anmälan av installation av värmepump	94	3	130	390	390	390	
Anmälan av miljöfarlig verksamhet	66	15	-	990	990	990	
Anmälan av miljöfarlig verksamhet avseende ändring	2	2	-	4	4	4	
Anmälan/ansökan enligt lokala hälsoskyddsföreskrifter - Enskilt dricksvatten	-	3-4	-	400	400	400	
Information om nedgrävningsplats för häst	4	2	-	8	8	8	
Anmälan om skrotning av cistern	2	1	-	2	2	2	
Information om skrotning av köldmedieaggregat	0	1	-	0	0	0	
Anmälan om avhjälpandeåtgärd för förorening	9	30	-	270	270	270	
Anmälan om eget omhändertagande	146	1	-	146	146	146	
Anmälan om ändring av avloppsanläggning	69	1,5	-	103,5	103,5	103,5	
Ansökan om dispens från lokala hälsoskydds-föreskrifter	1	1	-	1	1	1	
Ansökan om dispens från renhållningsordningen	159	2	-	318	318	318	
Ansökan om dispens från skydds-föreskrifter	1	2	-	2	2	2	
Ansökan om dispens för spridning av slam	0	4	-	0	0	0	
Ansökan om strandskyddsdispens	13	5	-	65	65	65	
Ansökan om tillstånd att sprida kemiska bekämpningsmedel	1	4,5	-	4,5	4,5	4,5	
Ansökan om tillstånd enligt lokala hälsoskydds-föreskrifter	10	3	-	30	30	30	
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - 25-200 pe	9	15	-	135	135	135	
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - BDT	131	6	105	630	630	630	
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC + BDT	610	8	488	3904	3904	3904	
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutan tank	123	7	98	686	686	686	
Ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - WC slutan tank och BDT	162	8	130	1040	1040	1040	
Ansökan om tillstånd till värmepump (mindre än 100 kW)	2	5	-	10	10	10	
Händelsestyrd tillsyn	287	3	-	861	861	861	
Information om cisterninstallation	1	1	-	1	1	1	
Information om köldmedieinstallation	2	1	-	2	2	2	
Köldmediarapport	129	2	-	258	258	258	
Miljöskaktionsavgift	12	2	-	24	24	24	
Underrättelse om påträffad förorening	5	4	-	20	20	20	
Incidentrapportering - Olje-kemolycka	21	10	-	210	210	210	
Planarbete	26	-	-	300	300	300	
Anmälan enligt lokala renhållningsordningen - Matavfallskompost	76	1	-	100	100	100	
Ansökan om dispens från renhållningsordningen - Hämtning av hushållsavfall	138	1	-	65	65	65	
Samverkan med bygglovsavdelningen	500	2,5	350	875	875	875	
SKATTEFINANSIERAD TILLSYN							
Åtalsanmälan	0	2	-	0	0	0	
Obefogade klagomål hälsoskydd (inkl inomhus)	42	7	-	294	294	294	
Obefogade klagomål miljöskydd (inkl djur)	98	15	-	1470	1470	1470	
Administrativt ärende	105	1	-	18	18	18	
Enkätundersökning	18	2	-	36	36	36	
Incidentrapportering - Objektburen smitta, legionella mfl.	4	2	-	8	8	8	
Remiss alkoholserving	31	1	-	31	31	31	
Remiss miljöfarlig verksamhet	12	30	-	360	360	360	
Remiss samrådsärende	4	20	-	80	80	80	
Remiss transport av avfall	13	0,5	-	6,5	6,5	6,5	
Remiss vattenverksamhet	67	3	-	201	201	201	
Remiss ordningslagen	7	3	-	21	21	21	
Remiss övrigt (egen vattenförsörjning, skottlossningstillstånd, radiakmätning)	29	3	-	87	87	87	
Uppdatering av EBH-stödet	1	80	-	80	80	80	
Planarbete (ej debiterbart) och planremiss	11	20	-	760	760	760	
Planbesked	15	2	-	30	30	30	
Inventering och åtgärder förorenade områden	-	-	-	4258	4258	4258	
Samverkan intern (MIFO)	29	1,5	-	43,5	43,5	43,5	
Samverkan extern (Åkerströmmen, MSL, SNO, Luftvårdsförbund, Kustvattenvä	-	-	-	190	190	190	
Samverkan förvaltningsövergripande	-	-	-	820	670	670	
GIS	-	-	-	20	20	20	
Kommunskyttar	-	-	-	75	75	75	
Samordning avlopp	-	-	-	750	750	750	
Samverkan naturvård	-	-	-	200	200	200	
Ärendeutdelning	-	-	-	100	100	100	
Kvalitetsarbete	-	-	-	700	700	700	
Systemförvaltning Ecos	-	-	-	350	350	350	
Hemsidan	-	-	-	100	100	100	
Easit	4150	0,5	-	2075	2075	2075	
Restid	-	-	-	1150	1150	1150	
Ämnesdiskussioner, inläsning, ej debiterbar tid i ärenden m.m.	-	-	-	1000	1000	1000	
Introduktion av nyanställda	-	-	-	400	400	400	
Registrering	-	-	-	250	250	250	
Verksamhetsplanering (behovsutredning, taxaändringar, lokala föreskrifter, m	-	-	-	250	200	200	
Samordning tillsyn	-	-	-	300	300	300	
Totala behovet (antal timmar):				31488,5	31288,5	31288,5	
Resurser (antal timmar):				28600	28600	28600	
Differens (antal timmar):				-2888,5	-2688,5	-2688,5	